

Ima kdo UNRRA paket na podstrešju?

Oddelek ljudske revolucije pri Mestnem muzeju si je zadal veliko nalogo; pripravlja veliko razstavo o osvoboditvi Ljubljane pred štiridesetimi leti, ki bo v Cankarjevem domu. V ta namen že nekaj časa zbira dokumente, fotografije, časopise, razne listine in predmete, s katerimi bi radi prikazali, kako je v tistem času živela Ljubljana.

»Razstava bo v veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma. Zamislili smo si jo tako, da bi kronološko in temat-

Taja Čepič

ske prikazali vsa dogajanja, ki so se vrstila v letu 1945. Prikazali bomo vrsto zanimivih dokumentov in fotografij, med katerimi si prizadevamo zbrati takšne, ki niso bile objavljene,« je povedala Taja Čepič, kustosinja Mestnega muzeja, zadolžena za oddelek ljudske revolucije, ustanovljenega pred dobrimi petimi leti v prostorih na Mestnem trgu številka 10.

Res je, da je oddelku uspelo najti že okrog tisoč raznih dokumentov, vendar močno pogrešajo razne predmete vsakdanje rabe pa tudi fotografije

in druge reči. Zato naprošajo občane, da malo pobrsajo po podstrešjih, kletah in omarah in rešijo pozabe reči, ki spominjajo na tisto davno in slavno leto 1945. V poštev pride vse: časopisi, spričevala, obleke, posoda, letaki, razglednice, plačilne liste, izkaznice, razni okraski kot so zvezde, pušeljci, nadalje živilske nakaznice, konzerve, škatle paketov UNRRA, zastavice, priznanja, darila narodne vlade, vojne lire, marke, prvi naš denar po vojni, prapori društev...

»Zanimivo je, da nam manjkajo tudi vojaške uniforme, zlasti od okupacijskih vojakov. Od domobrancev nimamo niti enega samega primerka,« je povedala Taja Čepič v upanju, da bi se kaj takega morda še našlo v našem mestu.

Devetega maja leta 1945 je Ljubljana bohtela od življenja. Tiste noči menda ni nihče spal: vse je vrvelo, vse se je mrzlično pripravljalo na spre-

jem osvoboditeljev. Vso noč so krasili mesto, izdelovali zvezdice, šopke in pripravljali pecivo, kdor je pač mogel. Za premnoge ljudi je to bil naj srečnejši dan njihovega življenja, kajti našli so svojce, ki so jih bili pogrešali vso vojno.

Takoj po vojni se je začela mrzlična obnova. Ljudje so se vračali s fronte, iz internacije, iz vojnega ujetništva. V Ljubljani je deloval štab za reorganizacijo. Vrstile so se razne akcije, od tega, da so delili mleko nosečnicam, dojenčkom in staršem, do delitve kruha sirotam in ne nazadnje sprejemanja vojnih sirot iz Bosne. Življenje je tedaj resnično vrelo in škoda bi bilo, da bi na to pozabili in ne prinesli na dan še kak ostanek, ki je po naključju ostal nekje v prahu.

Na razstavi nameravajo rekonstruirati tudi miting v osvobojeni Ljubljani in predvajati filme iz tistih časov, kolikor jih je sploh ostalo. Sodeloval bo tudi Radio Ljubljana, ki se je oglašil zjutraj tistega dne in zaključil svoj program pozno ponoči. Skratka, razstava v Cankarjevem domu ne bo kar tako in prav bi bilo, ko bi ji pomagali tudi občani. Predmete lahko odprodajo, posodijo ali shranijo v Mestnem muzeju.

A. A.

Veleslalom za rekreacijo

Tako kot vsako leto, razpisuje zveza telesnokulturnih organizacij naše občine tudi letos rekreacijsko tekmovanje v veleslalomu. Tekmovanje bo v nedeljo, 17. februarja v Kranjski gori na smučiščih novega Podkorena. Tekmovalci bodo razdeljeni na starostne skupine. Kakor vsako leto, pričakujejo tudi letos številno udeležbo.

Delo samoupravnih interesnih skupnosti

Pri skupnosti socialnega skrbstva v naši občini se pospešeno pripravljajo na letno skupščino skupnosti, ki bo marca letos. Zato bodo imeli enega ali dva sestanka koordinacijskega odbora, na katerem bodo obravnavali zaključni račun skupnosti, predlog načrta za naslednje obdobje ter poročilo o delu centra in domov upokojencev.

V samoupravni skupnosti za zaposlovanje se pripravljajo na sklic skupščine in njenih organov ter finančnega odbora. Na dnevnem redu bo poročilo o delu skupnosti in njenih organov v minulem obdobju, poročilo o delu strokovne službe in finančno poročilo oziroma zaključni račun skupnosti. Pripravili bodo tudi okvirni načrt dela skupnosti in njenih organov v letu 1985, načrt dela strokovne službe, finančni načrt skupnosti, verjetno pa bodo obravnavali tudi osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti za zaposlovanje. Med dokumenti bo tudi načrt zaposlovanja za leto 1985, vendar ga bodo morali sprejeti nekoliko pozneje glede na to, da delovne organizacije še

niso izdelale načrte svojih potreb. Organi skupščine pa bodo znova obravnavali tudi gradivo o svobodni menjavi dela v družbenih dejavnostih.

V začetku marca bo seja občinske kulturne skupnosti, občinska raziskovalna skupnost pa se pripravljajo na sprejem načrta raziskovalnih nalog, saj je bil pred kratkim v okviru mesta Ljubljane objavljen razpis za raziskovalne naloge. Tudi v občinski raziskovalni skupnosti pripravljajo skupščino, ki bo 5. februarja. Preučili bodo delo v minulem obdobju in sprejeli načrt ter druge spremljajoče dokumente za prihodnje obdobje.

V sredo, 30. januarja se je sestala skupščina samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo naše občine. Delegati so obravnavali analizo zdravstvenega stanja prebivalstva in delovanje zdravstvene službe v občini Ljubljana Center. Skrbno pripravljeno gradivo bo dobrodošla podlaga za vrsto akcij, ki jih bomo načrtovali v prihodnjem obdobju.

Mnogi med njimi delujejo kot mentorji v obrambnih krožkih na osnovnih in srednjih šolah.

KS Kolodvor

Dejavnost skupne organizacije Rdečega križa – Organizacija Rdečega križa deluje za dve krajevni skupnosti skupaj: Kolodvor in Josip Prašnikar in je zaradi tega tudi dokaj številna, saj je v njej kar 1782 članov. V preteklem letu so organizirali več akcij, med katerimi naj omenimo tudi zbiranje starega papirja, ki so ga nabrali kar 10 ton. Obdarili so 73 starejših krajanov in 44 otrok. Večkrat so obiskali tudi krajanke, ki živijo v domovih za starejše občane. Odbor Rdečega križa izreka pohvalo vsem, ki so prizadevno delovali v organizaciji, saj so morali zato med drugim žrtvovati tudi veliko svojega prostega časa.

KS Gradišče

Živahna dejavnost ZRVS – Člani ZRVS so na programski konferenci ob koncu preteklega leta pregledali svoje delo in ugotovili, da se stalnega strokovnega izobraževanja udeležuje približno polovica članov. Drugi so velikokrat zadržani predvsem zaradi svojih službenih in družbenopolitičnih obveznosti. Ugotovili pa so, da je še preveč mladih rezervnih vojaških starešin, ki ne sodelujejo pri delu organizacije. V preteklem letu so se člani ZRVS v krajevni skupnosti Gradišče udeležili več akcij, med drugim tehničnega zbora v vojašnici Bratstva in enotnosti, strelskega tekmovanja, strokovne ekskurzije in strokovnih predavanj. Organizirali so orientacijsko taktični pohod in se tudi pomerili v strelskih veščinah.

KS Josip Prašnikar

Komu parkirišča – Na sekciji o zunanji ureditvi nove restavracije Triglav so sodelovali vsi prizadeti iz okoliških OZD, predstavniki projektanta in investitorja ter krajevne skupnosti. Ta sekcijski pogovor pa sodelujočih ni preprečil, da bodo površine spet tako zelene kot nekdanj, da bodo vzpostavljene v enako stanje kot pred pričetkom gradnje. Menda ne bodo več tlakovane, ampak asfaltirane. Krajevna skupnost zahteva enakozelenitev, kot je bila prej, vztraja pa tudi na odločitvi, da naj na dvorišču med zgradbami ne bi bilo parkirišča. Slovenske železarnice, Tekstil in druge delovne organizacije imajo javne parkirne površine pred zgradbo Tekstila. Trenutno si lasti te površine Tekstil, zato bodo sklicali pogovor, na katerem se bodo zmenili, kdo lahko parkira na parkirišču, ki je že skoraj zgrajeno.

Veseli počitniški dnevi – Ob organiziranju bogatega kulturnega in razvedrilnega programa za mlade krajanke KS Josip Prašnikar se je spet pokazalo, da bi tudi ta temeljna samoupravna celica potrebovala večje prostore za družbeno in družabno življenje njenih prebivalcev vseh starosti. Predsednica DPM Kata Peranovič in krajevna skupnost sta pripravila bogat program, v katerega so se vključili tudi znani krajanje – kulturni ustvarjalci: Gordana Schmidt, Branka Jurca in Štefan Potočnik. Taka srečanja mladih s slovenskimi kulturnimi delavci bi morala biti še pogostejša, predvsem pa bi bilo prav, da bi nanje v najrazličnejših oblikah zvabili tudi najstnike, ki žive žal vse preveč pod vplivi zahodnih pop in podobnih vzornikov. Ob tem pa žal pozabljamo na številne domače ustvarjalce vseh vrst.

Obljuba dela dolg – Stanovalci starih stanovanj na Dalmatinovi 10 imajo zelo bridke izkušnje z izvajalcem obnovitvenih del na njihovi zgradbi in z nadzidavo stanovanj v podstrešju. Poleg tega, da delo traja 10 mesecev dlje od dogovorjenega časa, pa je izvajalec pozabil tudi na številne obljube. Ker so stanovalcem vzeli z njihovim soglasjem skupne prostore in celo drvarnice, v nadomestilo pa so jim obljubili centralno ogrevanje v stanovanjih, jih seveda močno jezi dejstvo, da so mimo njihovih stanovanj potegnili glavni vod za centralno ogrevanje do podstrešnih stanovanj, v njihova stanovanja pa niso napeljali omrežja za tovrstno ogrevanje. Tako so ostali brez prostorov za hranjenje premoga in drv in seveda brez kuriva, pa tudi brez obljubljenega ogrevanja. Se bodo v IMOSU spomnili izrečenih obljub?

Informacije o III. samoprispevku – Na seji predsedstva KK SZDL so se dogovorili, da bodo zbrali devet krajanov za bronasta in dva za srebrna priznanja OF. V sodelovanju z OO ZSMS v organizacijah združenega dela in s šolo bodo izpeljali natečaj bo 40-letnici osvoboditve; pri ustreznih službi bodo skušali najti tudi podatke o izvajanju programa III. samoprispevka. Menijo, da premalo vedo o tem, koliko sredstev se je zbralo doslej in zakaj so jih porabili. V gradbeni odbor za sosesko »Tekstil« so imenovali Aleša Vodopivca. Za delo v letu 1984 so porabili 80 tisoč dinarjev, 40 tisoč pa ga imajo trenutno na voljo za letošnje aktivnosti.

Razgibavanje za mlade – OO ZSMS bo posojala osnovna šola Tone Cufar ob petkih popoldne telovadnico za rekreacijo mladincev in mladink. Na šoli pričakujejo, da si bodo mladi izbrali vodjo, ki bo skrbel za običajen potek vadbe in seveda za red in disciplino.

Etažni lastniki ovirajo? – Kaže, da je le zalegla kritika na račun stanovanjskega podjetja in samoupravne stanovanjske skupnosti, ker se njuna predstavnik nista udeležila prve seje sveta stanovalcev. Oba sta bila prisotna 28. januarja in sta lahko vsem udeležencem odgovorila na številna vprašanja. Svet stanovalcev je ugotovil, da lani niso dobili plana vzdrževalnih del na stavbah v družbeni lastnini v KS. Zato so po občutku opozarjali, da je bilo lani premalo narejenega, pa še to izvajajo gradbene in druge delovne organizacije zelo počasi. Dogovorili so se, da bodo vse skupnosti stanovalcev pripravile plan vzdrževanja za letošnje leto in svet seznanile z najnujnejšimi deli.

Predstavnika SSS in stanovanjskega podjetja pa sta opozorila, da bodo letos skušali popraviti vsaj strehe, da ne bodo več nadaljevali z odpravljanjem stanovanj VI. in VII. kategorije, ker se v ta namen ne odvaža več sredstev amortizacije ter da je zelo težko obnavljati zgradbe v stari Ljubljani, saj je potreba za 750 milijonov dinarjev, letni dotok pa znaša le 100 milijonov. Opozorila sta tudi na zaplete z etažnimi lastniki, ki se ne vključujejo v vzdrževalna dela. Zato pa je lahko več vzrokov.

Čigava so stanovanja – Za obnovljenim gostinskim lokalom Šestica na Titovi 16 se skriva zajeten svezjen problem stanovalcev petih stanovanjskih enot v tej zgradbi. Ker so prostori last LIZ, se zanje ne meni več stanovanjska skupnost. Šestica je stanovalcem pri prenovi zasedla nekaj pomožnih prostorov, pa tudi odvzela nekatere prepotrebne instalacije. Stanovalci sedaj živijo v še težjih razmerah kot pred prenovno Šestice in v negotovosti, kako naj sploh skrbijo za stanovanja in s kom naj se dogovarjajo o tem. Bojijo se, da bo zaradi dotrajanih instalacij prišlo v njihovih stanovanjih do požara ali pa do druge večje škode, proti kateri pa se ne morejo in ne znajo zavovarati.